

Varför ska brevpportot finansiera helt annan verksamhet?

Isitt svar på temaartiklarna i förra numret av Svensk Tidskrift hävdar Postens informationsdirektör Michael Kongstad att Postens kringverksamheter inte strider mot riksdagens direktiv. Hans tolkning av lagen förvånar inte. Det är klart att han som företrädare för Posten måste driva den linjen.

Vi kan bara hänvisa till hur riksdagens direktiv är formulerade. I den senaste propositionen angående Postens verksamhet har regeringen uttalat följande, vilket även riksdagen ställt sig bakom:

“Det är regeringens uppfattning att huvudinriktningen för Posten även i fortsättningen bör vara att på den svenska marknaden erbjuda rikstäckande postverksamhet. Bolaget skall vidare med huvudinriktning på den

svenska marknaden erbjuda rikstäckande kassaservice samt betalningsförmedling och finansiell verksamhet. Även i framtiden bör gälla att annan verksamhet än kärnverksamheten endast kan bedrivas om denna *kompletterar kärnverksamheten, bidrar till lönsamheten* och sker under *rimligt risktagande*.” (Våra kursiveringar.)

Med ovanstående avgränsning är det lätt att räkna ut att 20 procent av Postens verksamhet strider mot riksdagens direktiv. (Räknat som andel av omsättningen.)

För en tid sedan presenterade Posten sitt niomånadersresultat. Enligt detta har affärsområdet Posten Brev bara under årets nio första månader gått med 854 miljoner kronor i vinst. Efter det att portot höjdes till fem kronor har företagets vinst på brevdistributionen fördubblats.

Vinsterna från brevdistributionen går till att finansiera annan verksamhet. Postens finansiella tjänster, internetsatsningar, bank- och försäkringsverksamhet och utlandsprojekt förorsakar företaget förluster på över en halv miljard kronor årligen.

Ines Uusmann borde läsa den rapport om Postens ekonomi som hennes departement har beställt från Öhrings, Coopers & Lybrand. I denna fastslås att Posten brev i längden inte kan fortsätta att finansiera underskott inom andra affärsområden.

Statens syfte med att ha ett företag som Posten måste rimligen vara att svenska folket skall erbjudas bra postservice. Nog framstår det mot denna bakgrund som ganska fräckt av Postens ledning att ta ut västvärldens högsta porto på inrikesbrev i syfte att finansiera helt annan verksamhet.

Förteckning över ärenden där Posten befunnits agera i strid med konkurrenslagen

1. Juni 1992. I SPK-rapporten *Posttjänster från monopol till konkurrens* (1992:9) konstateras att Posten använt exklusivitetsavtal och trohetsrabatter i konkurrens med CityMail.

2. 2 oktober 1992. Konkurrensverket förbjuder Posten att använda de exklusivitetsavtal och trohetsrabatter som framgår av SPKs rapport från juni 1992. Posten träffar en överenskommelse med konkurrensverket. (Ärende dnr 359/92.)

3. 2 maj 1992. Marknadsdomstolen förbjuder Posten, genom ett interimistiskt beslut, att tillämpa en ny prissättning av e-post, då denna prissättning innefattar underprissättning, kopplingsförbehåll och prisdiskriminering. Förbudet förenas med ett vite om 5 miljoner kronor. (Ärende dnr 300/93 och A2/93.)

4. 2 juni 1993. Konkurrensverket konstaterar i ett beslut att Postens förfarande, när det gäller eftersänd CityMail-distribuerad post (den s.k. lägga-på-hög-strategin), är ägnat att försvåra CityMails näringsutövning. (Ärende dnr 242/92.)

5. 4 juni 1993. Marknadsdomstolen avslår Postens överklagande av Marknadsdomstolens interimistiska beslut rörande ny prissättning av e-post. (Ärende dnr 152/94.)

6. 30 maj 1994. Konkurrensverket ålägger Posten att upphöra att tillämpa ett antal konkurrensbegränsande

avtalsbestämmelser gentemot vissa postorderföretag (helkundsklausuler, trohetsrabatter, årsbonus etcetera.). Åläggandet förenas med ett vite om 5 miljoner kronor. Ärendet leder till att Konkurrensverket för första gången väcker talan om utdömning av konkurrensskadeavgift gentemot ett företag. (Ärende dnr 152/94.)

7. 2 november 1994. Konkurrensverket ålägger Posten att upphöra att tillämpa s.k. "russinplockarklausuler" i avtal med kunder. Åläggandet förenas med ett vite om 10 miljoner kronor. (Ärende dnr 479/93)

8. 9 december 1994. Konkurrensverket ålägger Posten att inte tillämpa differentierad prissättning för oadresserad distribution gentemot SDR och övriga kunder. Åläggandet förenas med ett vite om 5 miljoner kronor. (Ärende dnr 451/94.)

9. 19 maj 1995. Konkurrensverket ålägger Posten att upphöra att tillämpa s.k. "russinplockarklausuler" i offerter med kunder. Åläggandet förenas med ett vite om 10 miljoner kronor. (Ärende dnr 366/95.)

10. 6 juni 1995. Konkurrensverket konstaterar att Posten missbrukat sin dominerande ställning genom att tillämpa trohetsklausuler i distributionsavtal rörande tidskrifter. (Ärende dnr 414/94)

11. 16 november 1995. Konkurrensverket ålägger Posten, genom ett

interimistiskt beslut, att inte tillämpa ett särskilt stockholmspris för B-posttidningar, då detta pris utgör en förbjuden underprissättning. Åläggandet förenas med ett vite om 50 miljoner kronor. (Ärende dnr 682/95.)

12. 22 december 1995. Konkurrensverket ålägger Posten genom ett slutligt beslut, att inte tillämpa ett stockholmspris för B-posttidningar, då detta pris utgör en förbjuden underprissättning. Förbudet förenas med ett vite om 50 miljoner kronor. (Ärende dnr 682/95.)

13. 8 oktober 1996. Konkurrensverket avslår Postens ansökan om icke-ingripandebesked för ett förfarande där Posten tillämpar ett särskilt pris i de geografiska områden där CityMail är verksamt och ett annat pris i övriga delar av landet. (Ärende dnr 601/96.)

14. 8 oktober 1996. Konkurrensverket återkallar ett tidigare meddelat icke-ingripandebesked avseende särskilt stockholmspris för distribution av B-posttidningar. (Ärende dnr 843/96.)

15. 1 november 1996. Konkurrensverket ålägger Posten, genom ett interimistiskt beslut, att upphöra att tillämpa en prislista med tre priszoner för 19 olika tätorter samt en priszon för övriga landet då Posten uppenbart har missbrukat sin dominerande ställning eftersom prislistan inte är

kostnadsmotiverad, är ägnad att försvåra för andra företag att konkurrera samt syftar till att eliminera förekommande konkurrens. Åläggandet förenas med ett vite om 50 miljoner kronor. (Ärende dnr 1074/96.)

16. 13 november 1996. Konkurrensverket återkallar den immunitet mot konkurrensskadeavgift som Posten automatiskt erhållit genom att ansöka om icke-ingripandebesked för en prislista med tre priszoner för 19 olika tätorter samt en priszon för övriga landet. Återkallandebeslutet motiveras av att det är uppenbart att icke-ingripandebesked inte kommer att beviljas. (Ärende dnr 1129/96.)

17. 22 november 1996. Konkurrensverket ålägger Posten, i ett slutligt beslut, att upphöra att tillämpa en prislista med tre priszoner för 19 olika tätorter samt en priszon för övriga landet eftersom prislistan inte är kostnadsmotiverad, är ägnad att försvåra för andra företag att konkurrera samt syftar till att eliminera förekommande konkurrens. Åläggandet förenas med ett vite om 50 miljoner kronor. (Ärende dnr 1074/96.)

18. 26 november 1996. Konkurrensverket ålägger Posten, i ett slutligt beslut, att upphöra att tillämpa en prislista med en priszon för 19 olika tätorter samt ett annat högre pris för övriga landet eftersom prislistan inte är kostnadsmotiverad, är ägnad att försvåra för andra företag att konkurrera samt syftar till att eliminera före-

kommande konkurrens. Åläggandet förenas med ett vite om 50 miljoner kronor. (Ärende dnr 1142/96.)

19. 4 december 1996. Konkurrensverket återkallar den immunitet mot konkurrensskadeavgift som Posten automatiskt erhållit genom att ansöka om icke-ingripandebesked för en prislista med en priszon för 19 olika tätorter samt en annan priszon för övriga landet. Återkallandebeslutet motiveras av ett det är uppenbart att icke-ingripandebesked inte kommer att beviljas. (Ärende dnr 1143/96.)

20. 17 december 1996. Marknadsdomstolen beslutar att Konkurrensverkets vitessanktionerade åläggande av den 26 november 1996 i ärende dnr 1074/96 skall gälla fram till dess ärendet, som har överklagats av Posten, slutligen har avgjorts av domstol. (Ärende MD A 14796.)

21. 19 december 1996. Konkurrensverket ålägger Posten, i ett slutligt beslut, att upphöra att tillämpa en prislista med en priszon för 19 olika tätorter samt ett annat högre pris för övriga landet eftersom prislistan inte är kostnadsmotiverad, är ägnad att försvåra för andra företag att konkurrera samt syftar till att eliminera förekommande konkurrens. Åläggandet omfattar inte endast den aktuella prislistan utan även "annan prissättning av väsentligen samma karaktär". (Ärende dnr 1142/96.)

22. 25 februari 1997. Konkur-

rensverket avslår Postens ansökan om icke-ingripandebesked för en prislista med tre priszoner för 19 olika tätorter samt en priszon för övriga landet. (Ärende dnr 1129/96)

23. 25 februari 1997. Konkurrensverket avslår Postens ansökan om icke-ingripandebesked för en prislista med en priszon för 19 olika tätorter samt en annan priszon för övriga landet. (Ärende dnr 1143/96.)

24. 9 juni 1997. Konkurrensverket konstaterar att Posten, genom avtal med RSV avseende år 1997, bryter mot åläggande som Konkurrensverket beslutat om i ärende dnr 1142/96. Då en ny upphandling avseende år 1998 är förestående finner emellertid Konkurrensverket inte anledning att besluta om ett åläggande av vite, varför ärendet lämnas utan åtgärd. (Ärende dnr 1324/96.)

25. 3 juli 1997. Konkurrensverket konstaterar att Posten genom att tillämpa en s k strukturklausul, har missbrukat sin dominerande ställning genom att tillämpa en s k strukturklausul vilken i praktiken binder Postens kunder att anlita Posten för hela deras distributionsbehov. Mot bakgrund av att Posten, i ett särskilt åtagande, åtar sig att upphöra med tillämpningen av klausulen finner Konkurrensverket att det inte föreligger förutsättningar för att meddela ett åläggande gentemot Posten. (Ärende dnr 246/97.)